

ქუჩის... 03.16

მათრასი

იუმორისტ. ჟურნალი

№ 2

ხელის-მოწერა არ მიიღება. მასალები გამოიგზავნება ამ აღრესით: Тифლისь, Типография Шрома, Теофилу Болквадзе

1236

Handwritten notes and stamps on the right side of the page.

„დადუმდა ბაგე მართლის მეტყველი გულზე დაეჭლო მშრომელი ხელი“

მუდამ სინათლის მაძიებელსა „ამიერიდან დაფარავს ბნელი“.

აკაკის უკვდავი სალაი*)

გამარჯობა თქვენი ასლად მომავალნო! მე უკვე მიმავალი გეტხოვრებთ და ვწუხვარ, რომ საგულისხმო ანდერძად ვერას გიტოვ

ვებთ გარდა მართო სვეწნა-მუდარისა: გო-
ვარდეთ თქვენი სამშობლო.. თქვენი ერი,
როგორც პირველი სვეწური კაცობრიობის
მისწრაფებისა, რადგანაც სიეჯარულშია ადა-
მიანის ბედნიერება! მ გრამ მისთანა სიეჯა-
რულში, რომელსაც სარჩულად სიმართლე
და გულწრფელობა უმეკს. უძინოთ ეოველ-
გვარი შრომა ამაოა და მშრომელს არა აქვს
უფლება სიქვას:

*) ეს სიტყვები და შემდეგი ლექსები: „მომავალის ფიქრები“, „ბავშვებისადმი“ და „მგოსანი“. სულმნათ მგოსანს ჩაძახილი აქვს გრამოფონში და მით მისი მჭევრი ენის თავისებურობა საუკუნოდ დატოლია.

„უფალია სქმთან! აღიღუთა“.

მომაკვდავის ფიქრები

I.

თუ ჩემ სამშობლოს გამოადვიდებს,
ჩემი სიკვდილი, აჰა, მეც მზალ ვარ!..
მოდი ჯალათო, შენი მახვილი,

შეუბრალებლად, ზედ გულზე დამკარ!

ყოველი წვეთი ჩემი სისხლისა,
თუ კი გამოქდის მამულიშვილსა,
კოდვა არ არის, რომ მოვერიდო
მაშინ მე ტანჯვას და თვით სიკვდილსა?

არა! სიკვდილი ვერ შემაშინებს,
მომზადებულსა მამულის მსხვერპლსა!
მზად ვარ შეესწირო სული და ხორცი
და სამშობლოზე ვყრიდე მე ფერფლსა.

თუმცა პირადი ჩემი ცხოვრება
ყოველთვის იყო ტანჯვა-ვაება,
მაგრამ სიკვდილში ვპოვებ სიცოცხლეს
და ის იქნება თვით უკვდავება!..

თუ კი იმედი მე სიიქიოს
გამყვან უკეთეს მომავალსა,
რომ ჩემს შემდეგი შთამომავლობა
იქნება შემძლე თვისის ვალისა!..

ღიად, თუ მოძმეთ გამოადგება
ჩემი სიკვდილი, მზადა ვარ მეცა!..
გამოადვიდებულს, სურვილს ქვეყნისას,
ხელს მოუშობათავს, მწამს მე, თვით ზეცა,

II.

ბავშვებისადმი

პატარა რომ ვიყავი,
პატარა ბიჭუკელა,
არც მეტი და არც ნაკლები,
აგრე მხოლოდ თქვენ ხელა;

დიდი რამე მეგონა
ჩემზე უფროსი ყველა.
მაგრამ, რომ გავიზარდე
კოტა რამ შევისწავლე
და შეგნებით ცხოვრებას
თვალყური მიმოვავლე,
მივხვდი, რომ ასში მხოლოდ
ორი სამი კარგია,
და დანარჩენი სხვები
ქვეყნისთვის არ ვარგია.
მათი მცნება ძალაა
მომრეობა — მუქია
და ქვეყნად სათაყვანოდ
უსულგულო კუქია.
და თქვენ კი არ მიბაძოთ
იმ კუქია-მუქიას

და მით არ მიემსგავსოთ
უმნიშვნელო რამ ჭიას
გიყვარდესთ სამშობლოსთან
ერთად ქვეყნიერება,
მხოლოდ სიყვარულშია
კაცის ბედნიერება.

III.

მგოსანი

ხან უგნური, ხან ბრძენი,
ხან არც ესა ვარ არც ისა,
გარემოების საყვარი
არც მიწისა ვარ არც ცისა

ნუ მკიცხავ მნახო უგნურად
ნურც გაიკვირებ ბრძნობასა,
სულ სხვა ჰყავს ხელის უფალი
ამ ჩემს გონება — გრძნობასა.

ეს გული სარკედ ქცეულა
ბუნების ნათავებელი
მხოლოდ მის სახეს გიჩვენებთ,
რასაც შიგ ჩაუხვდია.

ენაც მას ამბობს, რაც ყურსა
სხვისაგან გაუგონია
ან თვალს უნახავს და ქუეხს
გაუზომ-აუწონია.

თქვენ რომ გგონივართ, ის არ ვარ
სხვებს რომ ჰგონიათ რაც ისა.
შუა კაცი ვარ უბრალო
არც მიწისა ვარ არც ცისა.

უკანასკნელი აზრობი.

დღეს უკანასკნელათ ვეთხოვებით ჩვენს ღიდე-
ბას, ჩვენს სიამაყეს, ჩვენს ყველაფერს, ჩვენს აკაკის.
თითქმის სამოცი წლის განმავლობაში აკაკი
იყო ჩვენი სულსდგმა, ჩვენი ჰაერი. უმისოთ არ
შეგვეძლო მღერა, არ შეგვეძლო ტირილი და ურ-
ვა, ის თუ არ მოგვეშველებოდა, არ შეგვეძლო სატრ-
ფოსათვის გავეცხადებინა სიყვარული, მეომარი გა-
გვემხნევებინა, დავრდომილისათვის ნუგეში გვეცა,
იულა გვემხილა და შეგვერცხვინა, გმირისათვის პა-
ტივი გვეცა. უმისოთ ვერ ვასწავლიდით ყრმებს
მშობლიურ ანბანს. მისი ციური ცეცხლით აღგზნე-
ბული პოეზია ერთნაირათ ესალმუნებოდა ყველა
ბედით ჩაგრულს. ქვეშაირტად რომ ის გმირთა გმი-
რი ამირანი იყო, რომელსაც „ქვეყნად ცეცხლის
მოტანისთვის გულს ცეცხლი არ შორდებოდა“.

აკაკიმ საესეებით „შეიტკბო და შეიყვარა სამშობლო მხარე, ანუგემა მოძმე მწუხარე, თვალხილულად დაუკვირდა და სცნა ეს ქვეყანა, გაიგო ამ ქვეყნის ცრუ გამოცანა“ და დარწმუნდა რომ ვინც ქვეყანას უანგაროთ ემსახურება მან ამ ქვეყნისა და საქვეყნო საქმის გულისათვის თავი უნდა გასწიროს, პირადი „მე“ საქვეყნოს „ჩვენ“-ს უნდა ანაცვალოს და ამ ქვეყნისთვის ისე დაიწვას, როგორც პატრუქი. დიდება და თაყვანისცემა ასეთ მოღვაწეს, რომელიც საესეებით დაიწვა ქვეყნისა და მოძმის კეთილდღეობისათვის. დაილია ზეთი, ჩაიფერფლა პატრუქი, დაიმსხვრა დავითის ქნარი.

„დადუმდა ბაგე მართლის მეტყველი, გულზე დაექდო მშრომელი ხელი“ და მას, ვინც სამოცი წლის განმავლობაში მედგრათ ებრძოდა სიბნელეს „ამერიიდან დაფარავს ბნელი“. მაგრამ მუხლი მოიდრიკეთ დიდებული ცხედრის წინაშე, რადგანაც თვით მის ნაღვაწსა და ნაშრომს ვერავითარი ბნელუკუნეთი ვერ დაფარავს. რამეთუ „მისთანა ცხოვრება იყო და იგი ბნელსა შინა ჰსჩანს და ბნელი იგი მას ვერ ეწია“.

„და სიტყვა მისი ხორციელ იქმნა და დაემკვიდრა ჩვენ შორის და ვიხილეთ დიდებამისი, დიდება ვითარცა მხოლოდ შობილისა მამისა მიერ, საესე მადლითა და ქეშმარიტებითა“.

მოვიდრიკეთ მუხლი და მოვედით უკანასკნელ ამბორის ყოფად:

„დიდება შენსა მოვლენას,
ციურო ტკბილო ძალაო.
დააღნა გული შენს სიმებს
და სული დაიცალაო!“

მათე.

საკაკის ლექსები

ჩ ე მ ი რ ა მ ე ნ ა

(ეს ლექსი დაიბეჭდა აკაკის სიკვდილის შემდეგ მხოლოდ „თეატრ“ და ცხოვრება“-ში)

როს მოდიდდება წყალ-მდინარე
და კალაპოტში ველარ ეტევა,
აღელვებული, აქაფებული
კიდებზედაც გადაენტხევა:

წალეკავს ნაპირს და თან წაიღებს
მოპირდაპირედ რაც დაუხვდება;
სტიქიონურის ძალმოხილობით
კლდეებს ეხლება და ქვეზე ხტება!..

დაქანებული სიმწრით თავდაღმა,
უსწორმასწოროდ იმღერევა ხშირად,
გველ-ბაყაყებიც თევზებთან ერთად
გამოჰყავს ხოლმე ძალით ნაპირად!..

ხალხიც ასეა: რომ აღელდება
და თავის ქერქში ველარ ეტევა,
ვერ შეაჩერებს, როგორც სტიქიონს
ველარც ვედრება და ველარც წყევა.

წალეკავს ყველას, რაც ცხოვრებისთვის
არ გამოდგება, უქმი ბარგია
და გადარეცხავს სისხლით მხოლოდ მას,
რაც წარსულიდან აღარ არგია!..

და როდესაც ის კალაპოტშივე
ჩადგება ბოლოს დამშვიდებული,
დაიწმინდება და იწყებს დენას
სხვა ცხოვრებისთვის გაახლებული!..

ასე ვფიქრობდი და ამ განძახვას
მოვესწარ კიდევ... განხორციელდა:
აქამდე მონა ბიუროკრატიის
დღეს გამოფხიზლდა ხალხი, აღელდა.

და აღარ უნდა კიდევ იკისროს
ძალმომრეობის ძველი უღელი!..
განთიადს ელის ალღო აღებით,
ნათელს მოელის მოსწყინდა ბნელი!..

მოელის, მაგრამ ჯერ კი არა აქვს
მას ის ნათელი გამორკვეული
და მრუდესა და სწორს თანწოროდ ებრძვის,
გაურჩევლად გზა დაბნეული!..

აი ეს არის ის დიდი ძალა,
რომელსაც ჰქვია რალაც სტიქია
და რასაც ხშირად ძველი ტალახი
თან წაუღია... წაუღეკია!

სიყმაწვილიდან მოხუცებამდე
ეს მაწვა გულზე, როგორც რომ ლოდი,
და ხალხის ჩვენში გამოღვიძებას
ერთხელ, ოდესმე მეც მოველოდი.

მადლობა ღმერთს, რომ მოვესწარი
ჩემი სურვილის ასრულებასა.
და ვით ბულბული დაბერებული
მეც დროთ უგალობ „ქებათ-ქებასა.“

მართალი არის, სისხლი იღვრება,
მაგრამ მოითხოვს ამას ბუნება!

წყალი ხორცსა ჰბანს და სისხლი სულსა,
ამას გვიმოწმებს თვით ქრისტეს ვნება.

—
თვითო-ოროლა კარგიც იჭრება.
რომ იმარგლება სიმინდის ყანა,
მაგრამ ამიტომ მის ვათოხნაზე
ხელს იღებს ხოლომე ქვეყანა განა?

—
მურალ ბალახებთან ზოგჯერ უეცრად
იჭრება ხოლომე ვარდი და ია!
საქმე არ არის ერთში და ორში!..
საქმე მხოლოდ თვით იღვია!

—
ხალხი მღელვარებს, ვაშა მის ღელვას!
ერთხელ ის მღვრიაც გაიწმინდება,
როცა ცხოვრება გამარჯვებული
კალაპოტშივე წმინდად ჩადგება...

—
ასე გრძნობს გული, აღელვებული,
ხალხის მიბაძვით მოუსვენარი!
ვერ შეაჩერებს ძალად ზამთარი,
როცა გაზაფხულს ეღება კარი!..

მეოთხარი შვილის დედის სიმღერა

—
ცხრა თვეს მუცლით გატარებდი,
„ვაით“ გზობე, „უით“ გზარდე.
და რად გიკვირს, ყოველს ქალზედ
უფრო დედას რომ უყვარდე?..

—
ქალი მამას ქმარში ვასცვლის,
ცოლი ქვრივი სხვას წაჰყვება;
მაგრამ დედას შვილის ტრფობა
სამარეში თან ჩაჰყვება!

—
ახლოს გული მისთვის უძგერს,
შორს მყოფს ფიქრით თავს ევლებს;
უფიქრელად თავს შესწირავს,
დედა თვის შვილს ენაცვლება!..

—
რა მოგშორდი, შვილო, შემდეგ
შავი ფიქრი გულს მიბურავს...
ვაჰ, თუ გშინა? ან გწყურია?
ან გცივა და არა გხურავს?

—
ეგებ გდინხარ ბრძოლის ველზედ,
გულს გასვია მტრის ისარი,
და რომ წყლული შეგხიზიოს,
დედა შენი არსად არი!..

—
ვაი თუ, შენს ლამაზ თვალებს
ყვაფი ჰკორტნის და ყორანი,
და უნაგრიო, უპატრონოდ
დაგხიზინებს თავს მერანი!..

—
ვაჰ, თუ შენსა ხუჭუქ თმასა
ჩიტი ბუდეს შიგ უფენდეს?
მაშინ დედა შენი ჩიტად
გადაიქცეს, შენსკენ ჰფრენდეს!..

დის სიმღერა

(რომლის ძმაც ბრძოლის ველზეა)

—
ძმა კარგი და რივიანი
დისთვის არის საქებარი,
თუ მასთანაც იმავე დროს
არის მისი მეგობარი.

—
მეგობრობა არის გრძნობის
და აზრების შეთანხმება,
თვარა უამათოდ არის
ანგარიში და გაჰქრება!

—
მე გოგია მისთვის მიყვარს,
რომ ძმა და მეგობარი,
და მისთვის მსურს მისი ხილვა,
მასთან ხშირი საუბარი,

—
რომ თავიღამ ფეხებამდე
ის მამულის შვილი არი,
თვის მარჯვენას მისთვის ხმარობს,
და მისთვის ჟღერს მისი ქნარი!

—
ღმერთო, მიეც გამარჯვება;
განსაცდლისგან დაიხსენი;
დაგვიბრუნე შინ მშვიდობით;
გვედრები მონა შენი!..

—
და თუ მოკვდეს ბრძოლის ველზედ,
გამსქვალოს ისრით გული,
მაშინ ჩიტად გადაქენი!
მსურს შევიქნე მე ბუღბუღი,

—
რომ მის საფლავს მარტოხელსა
მე ვუსტვენდე გრძნობა მტკბარი,
და იმ ხმასაც ყურს უდგებდენ
არე-მარე, მთა და ბარი!..

ცოლის სიმღერა

(რომელიც ქმარი წარმოაქვს)

მითხარით, ლამაზ ცოლისთვის
ნეტავ რა არის ქმარიო?
ადვილად გამოსაცვლი
ვერცხლისა რამ ქმარიო!

დღეს ერთს მოირტყამს, მეორით
ხვალ დაიმშვენებს წელსაო!
თუ დაეკარგა, იტირებს,
მაგრამ გაუძღვებს სენსაო!

ქკვიან ქალს ვერ შეაშინებს
ქვრივობა, ქმრის სიკვდილიო:
შავს იცვამს, მაგრამ იმედი
გულში უჩნდება ტკბილიო.

მითხარით, ლამაზ ცოლისთვის
აბა რა არის ქმარიო,
თუ არ ადვილად საცვალი,
უბრალო რამ ქმარიო?!

ჯარის ქატი

პატარა ბიჭი ვიყავი,
პატარა ბიჭუკელო,—
„დაურჩი დედას, კარგი ხარ!“
შემომნატრიდა ყველაო.

პატარა გოგო მიყვარდა:
პატარა გოგუცანაო,—
ცაში ვარსკვლავიც არ ბრწყინავს
ლამაზი იმისთანაო.

ორივეს თავი მოგვწონდა,
გულს კარი ჰქონდა ღიაო.
შიგ ჰიკვიკობდა ბულბული,
ვარდი ჰყვავდა, იაო!

გვეგონა, დაბლა ქვეყანა
მალღით, ცით, დათაფლულაო,
შიგ სიყვარული ნათესი
ჩვენს კარზე ამოსულაო!

თავზე დავიდგით გვირგვინი,
მივდექით საყდრის კარსაო.
მამასახლისმა დაგვძახა:
„მღვდელი, ნუ დასწერ ჯვარსაო!“

„ნეფეს სალდათად იწვევენ.
უნდა მოხადონ ვალო!
სამ წლამდის ქვრივად დარჩება
ხელმწიფის პატარძალიო!“

დავღონდი პატარა ბიჭი,
პატარა ბიჭუკელო!

„ვი შენს დედას საბრალოვ!“
შემომტიროდა ყველაო.

პატარა გოგოც ატარდა,
პატარა გოგუცანაო!
მაგრამ ჩემ დაბრუნებამდი
სხვა ნახვა ჩემისთანაო!...

სურვილი

მინდა, რომ ჩემსა სატრფოსა
ვხედავდე თავისუფალსა,
რომ ძალით ვერ აშინებდნენ,
ვერც ნებით უხვევდნენ თვალსა!...

მინდა, რომ მისი სახელი
გაითქვას ძველებურადა
და მისიანი ყველანი
ერთად სცხოვრებდნენ ძმურადა!
მინდა, რომ მისსა დიდებას
დამღერდეს რუსთველის ქნარი
და იღვიძებდეს იმ ხმაზე
ტაშის კვრით ხალხი მძინარი!...

მინდა, რომ... მაგრამ ეჰ, კმარა!
ფრთა შევაკვეცოთ სურვილისა,
თორემ რა მოჰკლავს უფსკრულსა
მამულის-შვილის წყურვილსა.

უღარდელი ქატი

ყველასათვის კარგი მსურს,
ბოროტების მტერი ვარ.
გულში არ წვევუშვებ შურს
და მით ბედნიერი ვარ!...

მე ბევრს არას-დავეძებ,
რაც მაქვს, ცოტას ვჯერვივარ,
ქვრივ-ოხერს არას ვტაცებ,
ისეც ბედნიერი ვარ!...

პატიოსან ოფლსა ვღვრი:
მეც მუშაკად ვწერივარ;
უსაქმურ კაცს ვუყვრი:
„მხედავ, ბედნიერი ვარ!“

ხან მაქვს წყალი და პური,
ხან-და-ხან მშიერი ვარ,
მაგრამ ბედს არ ვემდური,
მინც ბედნიერი ვარ!...

ბატონიც ვარ, ყმაცა ვარ,
ჩემთვის ყველაფერი ვარ!
ხომ მხედავ, ვარ, რაცა ვარ?
ვარ და ბედნიერი ვარ!...

მიყვარს გაქირვებული,
მეც მისებრ ოხერი ვარ!

თუმც არ მაქვს გროში ფული,
მაგრამ ბედნიერი ვარ!..

დიდ-კაცებს თავს არ ვუტრავ,
— რა მათი საფერი ვარ?

უმათოდაც, არ ვფარავ,
ჩემით ბედნიერი ვარ!..

სანამდის მაქვს ძალ-ლონე,
ვიდრე არც ხნისი ვარ,
ვიძახებ თავ-მომწონე:
„ვარ და ბედნიერი ვარ!“

ახალ-შოდის ძალი.

„ერთი ქალისას ამბობდენ,
მშვენიერება არიო“..

ნეტავ მას, ვინც კი გახდება
იმისი მეგობარიო!..

ამ დროში საქართველოში
არაფინა ჭყუეს ტოლიო,
მაგრამ ვინ ღირსა, რომ ჭყუდეს
მისებრ ღამაში ცოლიო?..

ტაძარი არის ტრფობისა
მისი უმანკო გულიო;

ბეგრი ჭაბუკი გვინახავს
მის გამო გალახულიო!

ვითა ბუბუ-ი კოკობ ფარდს,
დასტრფიან უმაწილებიო;

ესეთქებიან ერთმანეთს
უსაქმო ცუდღუტებიო!

მაგრამ ამ ღამაზე ქმნილებას
სხვა მხრით უჭირავს თვალიო...
მოდით და ნახეთ საქები

ჩვენი ქართველი ქალიო!

წაუელ და ვნახე ღამაშია:
მართლა რომ მოსაწონია!

მაგრამ შემცდარი ბრძანდება.
ვისაც ქართველი ჭგონია!

სახელად ერქვა მაშინცა;
ესთქვი: თუ რა არის მოდა-თქო?

ძველი დრო რომ უოფილიყო,
მარიამ ერქმოდა-თქო!

თავ-მოსხდას, საკუთარ თმებში
სხვებისაც ჭქონდა ჩართული!

სხვა ერთი ამიჯღურტულდა,
უზარებოდა ქართული!

ამბობდა: „როგორ ვიკადრებ
ქართულად ჩამა-სურფასო!“

ნახევრად იყო ტატუელი..
თითქო აზირობს ცურფასო!

კატკატივითა შეტუფელი,
დასტოდა როგორც კალია,

ის ტუტუების დამწველი
და მათი გულის-გაღია.

მხოლოდ ეს ისტუბოდა
იმის უუფუნა თვალებში:

„მე ჩემი დღე და სოფელი
უნდა დაფლიო ბალებში!“

და ეს სიტუგები ეწერა
იმის მშვენიერ სახესა:
სხვა საქმე არ მაქვს, მე მხოლოდ
ამიებებს ვუბებ მასესა.

მომწონს კალინა, მალინა,
მძულს ვარდები და იაო!

სამშობლო რასა მიჭვიან,
მეწვერსაც წაუღაო!“

ნადირობა

უძღვნი ჩემს ძაღლს

კულ-ქიციანა და შავ-ყურა,
ჩემო ძაღლო, ჩემო მურა,
სუყველამ კირი მოგკამოს,
ვინც მე ტყვილად დამემდურა...

რადგან კაცში მეგობარი
უსასყიდლო არსადარი,
სულ ძებნით რომ გადვიაროთ
ოც-და-ათი მთა და ბარი,

აწ მეგობრად გირჩევ შენა!..
თუმც, პირ-უტყუო, არ გაქვს ენა.
მაგრამ გშვენის კულის ქნევით
ერთგულლების გამოჩენა.

მე რომ სევდით მიწუხს სული,
შენც გიღრინავს მაშინ გული,
წუწკუნით თვალებში მიცქერ
შენ კულ-ამოძუებული.

და მოლხენას რომ შემატყობ,
ჩემს სიხარულს შუა იყოფ;
კულს აქიციებ, ნავარდობ,
ყურებს ცქვეტ, ჰყეფ და ამაცობ!

არ ხარ კაცივით შავ-პირი,
მეგობრებს აწ აღარ ვსტირი,
რადგანც შენ დაგემეგობრე—
ყველამ შენ მოგკამოს კირი!..

ბევრნი ტყვილად თავს იმკობენ,
კაცნი ვართო, ამაცობენ,
მაგრამ მხოლოდ შენ გბაძვენ:
ძაღლობენ და ვერ იტყობენ.

უსაქმურად ტყვილა ჰყეფენ,
საზრდოს სუნით დაეძებენ,
ძლიერს ფეხებს უსლაქავენ,
სუსტებს კი საზრდოს სტაცებენ.

ვხედავ, გაძვირდენ კაცები,
ნაცვლად მრავლობენ მხეცები,
მაგრამ ბევრი ვერა ჰხედვენ,
რადგანც არიან ბეცები!..

აწ მე და შენ ვინადიროთ
და მჭვრეტელნი გავაკვიროთ:
მოედანზედ გამოვავლოთ
ის მხეცები, დავიჭიროთ.

ჩუ! გამოხტა ერთი მხეცი!
სსსი!... ჰკარ მაგას!... მაგას ეცი!...
რა მხეცია, ერთი ვნახოთ?
დამართნია კიდეც ქეცი!..

თავ-მსხვილაა და შავ-პირი,
ჩამოუვლია ქვიქვირი,
ეხლა ვიცი, ვინც ბძანდება:
ბატონია დიდი ვირი!

ეგ კულ-მოკლე, შუბლ-მაგარი
პირუტყვების თავი არი,
თუმც გარჩევა კი არა აქვს,
სწორედ უჩნს მას მთა და ბარი!...

მეგობრები ჰყავს ათასი,
თუმც კიტრია მაგის ფასი!...
— შეფუტივე მაგ ყურ-გრძელსა,
მმუ! ამუ! ჰკარ მაგას!... სსსი' ..

ტყვილად გახლართულა თოკში,
სჯობს, წამძანდეს ვირის ჯოგში!
„აცე, ვირო! აცე, ვირო!“
მივაძახო: ჩოქში! ჩოქში!“

აბა, კიდეც, ჩემო ძაღლო,
მოუყეფე ახლო-მახლო,
გამოაგდე მოედანზედ
მხეცი, კბილი კი არ ახლო!...

ჩუ! გამოხტა!... ესეც ორი!...
რა მხეცია? — გახლავსთ ღორი!
ღრუჴუნითა მოძუნძულობს,
მსუქნადა აქვს ტანზედ მძორი.

კულს აბზეკს და თავს დაბლა ჰზრის,
მისის ღრუნიით მამულსა სთხრის,

სხვის ეზოში ნაგავსა სჩხრეკს,
გამოაქვს და შარაზე ჰყრის.

მაგის ყველას ეშინია,
რადგანც აქვს დიდი ზვინია.
თვისას სერის, სხვის ეზოს სწმენდავს,
ერთგული და მომჭირნია!...

ჰკარ მაგას! ნუ შეგეშინდა!
ეგ პირუტყვი ჩვენ ნუ გვინდა!
წასულია მაგისი დრო,
მაგის დილა დაიბინდა!

სსსი! აწ თავი მოუარე,
უკბინე და გაამწარე,
რომ ხალხში აღარ გამოჩნდეს,
მოძებნოს თავის საღორე!

მოუყეფე! აბა! ეცი!...
ჩუ! გამოხტა კიდეც მხეცი!
აბა სცანიოთ, რა მხეცია,
თუ არა ხართ ყველა ბეცი!

ყურ-ცქვიტინა და კულ-გრძელა,
მოკუნცულეებს ნელ-ნელა!
აბა კარვად გამოვიცნოთ,
დაუკვირდეთ მაგას ყველა!

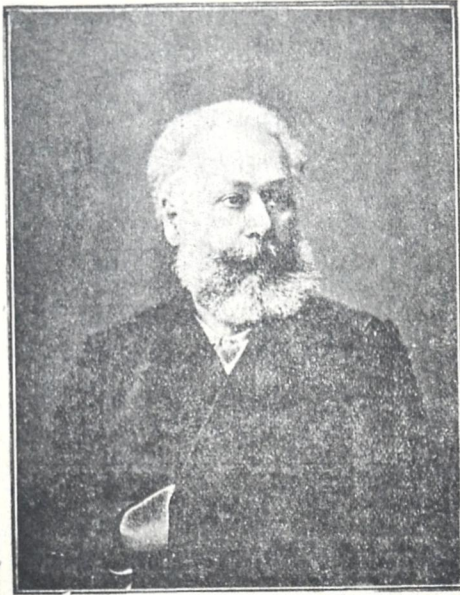
ვხედავთ, ვიცნობთ: გახლავსთ მელა,
მაგან ყველა მოგვიწელა:
არც მტერსა და არც მოყვარეს,
არ ზოგავს თუ დაიხელა!...

წინ მეტად შორს იყურება,
სხვის ეზოში რომ მიძვრება,
და ვაი მაგის მიმდობსა,
რა უწყალოდ ტყავი სძვრება!

სხვის ხარჯით გასუქებული
დადის ეგ გაწუწუებული,
გაუტანლობით, ლალატიო
და ეშმაკობით ქებული!

სსსი! მურა, მაგას უკბინე!
სერი გადაარბენინე!
კულიდამ ტყავი ააძრე
და თავზედ გადააფინე!...

მოუყეფე მორბის მგელი,
ეგ მყრალი და საძაგელი:
სულ მაგისგან ამოვარდა
საწყალი ჩემი სოფელი!...

1840—1915

ურცხვად, უშიშრად ტანტალობს,
საზრდოს სტაცებს ყველას, ძალობს,
მაგრამ ვერცინ რას უბედავს,
რადგან თვითონ ღოღი სწყალობს.

მაგრამ ღოღსაც მოუვა დრო,
მოაგონდეს თავის სორო,
უტებს ტყეში გლიჯინობდეს,
ალარ ჰქონდეს ბინა მყუდრო!

მაშინ მგელსაც დაივიწყებს,
ტაცებაზედ ხელს აიღებს
და, ახლა რომ ფეხებს სლაქავს,
იგივე ძალი შეუწყებს.

მოუყვფე კიდე ჩქარაა
ან და ნუ ჰყეფ! აწ კი კმარა!...
თორემ ამ ერთგულებისთვის
დაგვერქმევა მეტიჩარა!...

დღეს სიმართლეს ვინღა ეძებს!
დავანებოთ თავი მხეცებს!...
თუ სუყველა გამოვადგეთ,
ცოტას ვნახავთ ჩვენში კაცებს!...

ესე ჩვენი ერთგულება,
ფიქრობთ, ბევრს არ ეყურება!..
მართალისთვის, კარგად ვიცით,
რომ ბევრი დაგვემღურება!..

მაგრამ შენ, ჩემო ქუსურა,
ტკბილად მყეფო, კარგო მურა,
სუყველა შენ გენაცვალოს,
ვინც ამ ლექსზედ დამემღურა!

აკაკი.

სიკვდილი

(დასასრული. იხ. „მათრახი“ № 1)

III

ამიტაცა სულთამხუთავმა და გავფრინდით!..
თვარეს ავცილდით, ვარსკვლავებს გვერდით ავუა-
მრეთ და მივაწყდით ერთ მნათობს. „აქ არის ქარ-
თველების საფანეო!“—მითხრა ჩემმა წინამძღვარმა და
შემიყვანა წალკოტში. ქვეყნიურ ოცნებას არ შეუ-
ძლია წარმოიდგინოს მისი სიკეთე!.. თვალგაღუწვდე-
ნელ ტალავერში ტახტზე ისხდნენ ორ პირათ მეფე-
დედოფლები. ყველაზე პირველი ადგილი ექირა კა-
ცებში დავით აღმაშენებელს, ქალებში თამარ მეფეს.
მათ მახლობლათ იყვენ ვახტანგ გორგასლანი, ორი
ბაგრატი, გიორგი ბრწყინვალე და სხვანი. რიგ-რი-
გათ იყვენ ჩამწყკრივებულნი, ღირსების გვართა; ზო-
გიერთები ისე შორს იყვენ, რომ ბუზის ოღნათაც
არ მოჩანდნენ... ირაკლი ვერსად შეგნიშნე, და
რომ ვიკითხე, ასე მითხრეს: „სარდლების გუნდში
გადასვლა ინებაო!..“

როცა მიმიყვანეს, თაყვანი ვეცი მეფეთ-მეფეს.
დიდებულმა ჯერ ვინაობა გამოკითხა და მერე მი-
ბძანა: „რათ იტკინეთ უტკივარი მუტელი, ან ჩვენ
რათ შეგვაწუხებთო?“

პასუხი რომ მოისმინა დავით აღმაშენებელმა,
ფიქრში ჩავარდა; შემდეგ მიუბრუნდა თამარს:

— დედოფალო — მეფეო! შენ, მხოლოდ შენ
შეგშვენის გამოკითხო დაწვრილებით ქვეყნის ამბავი
ამ ახალ მოსულსო.

თამარმა ღიმილით შეხედა, თითქოს შუქი მია-
ფინაო, და მიუგო:

— დიდებულო მეფეთ-მეფეო! მხოლოდ ერთათ
ერთი მზის ელვარება ფანტავს ბნელს და აყენებს
დღეს, მთვარე მხოლოდ ბნელში კაშკაშობს და
წყნარათ ისერის სხივებს, იმ სხივებს, რომელიც მზი-
საგანვე წყალობათ მიუღია. ჩემი შუქი თქვენზე
ანარეკლი ელვარებაა!

— არა, ჩემო ღირსეულო შეილი-შეილო! მე,
როგორც მამასახლისს, საუნჯე გარედან შემიკრებია
და ოჯახში შემომიტანია; შენ, როგორც ქვეყნის
შესაფერ დიასახლისს, მიგიღია, შეგინახავს, მოგივ-
ლია და სწორი თავდარიგი მიგიცია. შენ უჩემოთ
და მე უშენოთ თითო სრული არ ვიქნებოდით,
ნახევარ-ნახევარი დავრჩებოდით. ისეთივე პირველო-

ბა შეგფერის მეფეთა შორის, როგორც მე, და მაშ შენი ჰირნახული ქვეყნის ამბავი შენვე გამოკითხეო.

— უმჯობესია, ჩემო მწყალობელო, ჩვენმა კარის კაცმა ყველამ თავ-თავის ხელობის შესახებ გამოკითხონ და ჩვენ მოვისმინოთო.

მოეწონა ეს რჩევა დავით აღმაშენებელს და გაგზავნა შიკრიკი სარდლების გუნდში: „უპირველესი მათგანი გამოცხადდესო“.

დაბრუნდა გაგზავნილი და მოახსენა: „სარდლებში დიდი უთანხმოება გახლავით, ბატონო! პირველობას ერთი-მეორეს უთმობენ: მხარგძელები გამრეკელს, გამრეკელი კახაბერს, კახაბერი ქიაბერს, და ყველანი ერთათ კი გიორგი სააკაძეს შეყურებენ; მაგრამ გიორგი სააკაძე შორს იქერს თავის პირველობასო“.

— თავმდაბლობა გმირთა ბუნებააო, — ბძანა აღმაშენებელმა და გაჩუქდა.

— რადგანაც ისინი ვერ შეთანხმებულან, კანონის მდებლებს მივანდოთ და იმათ გადასწყვიტონ ეგ საქმეო, — ურჩია თამარმა.

წინ წამოდგენ ალბულა-ათაბაგი, გიორგი ბრწყინვალე და ვახტანგ მეექვსე; შევიდნენ სარჩიელში, მაგრამ იმათშიც უთანხმოება მოხდა. ალბულას და გიორგი ბრწყინვალეს ვახტანგი არ დაეთანხმა.

— რა ამბავიაო, — ბძანა აღმაშენებელმა, — აქაც აღარ იშლიან ქართველები თავის იმქვეყნიურ ჩვეულებას?

— მეფეთ-მეფეო! მოახსენა ვახტანგმა, ესენი ასახელებენ გიორგი სააკაძეს. მართალია, ის გასაოცარი გმირი იყო და „მისი საქმენი საარაკონი“, მაგრამ მის ღვაწლს ჩრდილი ფარავს.

— არა! შემტდარი აზრიაო! — სთქვა გიორგი ბრწყინვალემ. — მართალია, დიდი მოურავი სპარსულ კაბას იცვამდა და თათრულ ჩაღმას იხვევდა თავზე, მაგრამ ის ყოველთვის და ყოველგან მაინც ქართველი იყო, სამშობლოს სიყვარულით უძგერდა გული და მზათ იყო — სულიც შეეწირა; და თუ მისმა ღვაწლმა უნაყოფოთ ჩაიარა, ამის მიზეზი უფრო სხვები იყვნენ: მაშინ როდესაც ის თავის ვაჟკაცი შვილებითა და მცირე გუნდით საარაკო საქმეებს ჩადიოდა, მოხმარების ნაცვლათ სხვები ხელს უშლიდნენ. თვით თეიმურაზ პირველი სტვირის გუდით კარიკარზე დაწანწალობდა, და როცა ქართლ-კახეთს შავი ღლე ადგა, ის იმერეთში „შიფარანის“ ლაითაიობდა. არა თუ ქართლ-კახეთს მიაყენა ჰირი მისმა კარდაკარ სიარულმა, თვით იმერეთიც გაირყვნა მისი დამოყვრებით. მისმა ასულმა დარეჯანმა აურ-დაურია მთელი დასავლეთი საქართველო და თითქმის სასოწარკვეთილებამდი მ იყვანა. ამისთანა დროს მე-

ტი რალა ექნა გიორგი სააკაძეს?! ქვეყანა მას ტყუილათ ადებს ბრალს.

— კი, — მაგრამ სპარსელები ხომ იმან მოიწვია? თათრებს ხომ ის ეპატიებოდა? გარეგნობით ხომ შეცვლილი იყო? — იკითხა ვახტანგმა.

— მართალი არის, მაგრამ ეს სულ მოსატყუებელი მოჩვენება იყო. თვითონ შენ არ იყავი, რომ კათოლიკობა გინდოდა მიგელო? ვათათრებითაც ვათათრიდი, მაგრამ შენზე ექვი არავის შემოუტანია, ერთგულებათაც ჩავითვალეს ეგ შენი გადასხვაფერება, ამიტომ რომ შენ მეფე იყავი, და ის კი უბრალო კაცის შვილი.

აქ დიდი უთანხმოება მოხდებოდა, რომ თამარი არ ჩარეულიყო და არ ებძანებინა: „მეც თანახმა ვარ გიორგისო! მოიყვანეთ სააკაძეო!“

წინ წამოდგა სიმდაბლით სააკაძე, საოცარი და საოცნებო თვალ-ტანადი მოურავი. შევხედეთ თუ არა, მაშინვე გამეფლო გუნებაში: „აი ეს ყოფილა რუსთველის ტარიელი-მეთქი!“ მთელი მისი ღღევანდელი ჩამომავლობა რომ ერთათ შეეწეებოთ, მის ფეხის ფრჩხილათაც არ გამოჩნდებიან!

იმას უბძანეს, რომ გამოეკითხათ ჩემთვის ქვეყნის ამბავი. ისეთი თვალით კი შემომხედა, თითქოს უნდოდა — შეეტყო, ეს ქიალუა საიდან მოთრეულაო, და ცალკუბათ მკითხა: „რასა იქს ღღევანდელი ქართველობა? ხომ ისევე ისე ძველებურათ არისო?“

— აღარ, ბატონო! თავი უწვრილდება, გული უხატარავდება და მუცელი უდიდდება-მეთქი, — ვუბა-სუხე.

— ჰმ! ვაჟკაცათ კიდევ ვარგან?

— რატომ არა? თვისიანზე გულდიდი გახლავან, გარეშეების კი შიში აქვთ.

— იარალს როგორ ხმარობენ?

— ძალიან კარგათ! როცა ღხინში არიან, ძალიან გამბედავთ აძგერებენ ხოლმე ერთი-მეორეს, შინაურობაში თავს არ იზოგავენ.

— მაშ დღეს სახელგანთქმული გმირი აღარავინ გყავთ?

— როგორ არა? დარჩია, მიქელიაშვილი, და-თუნიაშვილი, კურუა და სხვანი.

— მადლობა ღმერთს! მათი ღვაწლი? მათი გმირობა?

— დიდი და შესანიშნავი! თუ სადმე შეიგულეებენ ქვრივ-ობოლს, უიარაღოს, უძლიურ დედაკაცს, მაშინ ძალიან ვაჟკაცობას იჩენენ! თავს დაესხმიან ხოლმე და გაცარცვავენ.

ეს რომ ვსთქვი, ვეღარ მოითმინა ვახტანგ რჯულის მდებელმა და მომაყვირა;

— კანონი და სამართალი?

— ცრუმოწმობა კანონათ შემოვიდა, ცრუ ფიცი აბაზათ ღირს.

— როგორ თუ ცრუ ფიცია? მომადხა ერთმა წვეროსანმა, — სარწმუნოება?

— დღეს აღარც ლოცვაა და აღარც მარხვა.

— ეს სულ ცუდი აზრის ბრალი ყოფილა! და რას შერებიან ქალები? ნუ თუ აღარ არიან ცოლები, დედები და დეზიო? — იკითხა შეწუხებით თამარმა.

— გახლავან, დედოფადო! გახლავან, მაგრამ სულ სხვანაირათ გაიმღერინან.

— განათლებული თაობა? — იკითხა პეტრიწიმ.

— განათლებული თაობა ისევ ჩრდილშია: რასაც გაიგონებენ სხვანაირად, სულ იმას იმეორებენ, თავისთავათ ვერაფერს ვერ ახერხებენ. არც ერთი მათგანი კატათ არ ჩაიგდება, მაგრამ ლომობას კი ჩემობენ. როცა საქმე მოითხოვს შრომას, ერთი ალთას გარბის და მეორე ბალთას. უბრალო თავმოყვარეობას და თავის პაწაწკუნა პირადობას ქვეყანას და ქვეყნის საქმეს სხვერბლათ სწირვენ, გული კუჭი ჰგონიათ და თავი — ფეხები.

აქ ისე გამიტაცა ლაპარაკის წყურვილმა, რომ ვგონებ ერთ წელიწადსაც ვეღარ გავათავებდი მათ შესამკობელ იამბიკოებს, რომ ვიღაც მოხუცი არ გამომხტარიყო და არ გაეწყვეტინებია სიტყვა... ის იყო თურმე საბა-სულხან ორბელიანი. გულდაწყვეტილი მიუბრუნდა მეფეებს და მოახსენა:

— როგორ გეკადრებათ ამის ყურის გდება! არ იცით, ეს ვინ არისო? მე რომ სიბრძნე-სიცრუეში ყიამყარალა მყავს აწერილი, ის გახლავთ, და სულ უსიამოვნო რასმე ლაპარაკობს, თვარა ღმერთმა ნუ ქნას, რომ საიქაო ასე გაფუჭებულიყო.

ეს რომ მოისმინეს, დავით აღმაშენებელმა უღვაშებში ჩაიციან; თამარმა გაიღიმა და სთქვა: სწორეთ მართალი უნდა იყოსო! ეს აქაურობასაც აურევსო და ისევ გააგდეთ იქითკენ, საიდანაც მოსულაო. თქმა და გაგონება ერთი იყო: გამოცვინდენ აქიდან, იქიდან ბოჭაულები, მტაცეს ხელი, ერთი მისთანა პანღური მჩანთქეს, რომ სულ ბზიალ-ბზიალით წამოვედი მაღლიდან... გამხდა ბრეგვა მიწაზე და კიდევაც გამომეღვიძა.

აკაკი.

გამოძახილი

ჰეი, ჰეი — გესმისთ, გესმისთ
ჯვარღმულებში მოპანტულნო,
ყანის მუშავ ბედ დამწვარნო
ცხოვრებისა უმაღურნო!

თქვენ მაშვრალნო, მძიმე შრომას
წამით არის ჩამოსცილდით,
ხმა მოისმის გლოვის ზარის
თქვენც აცრემლდით, აქვითინდით.

შეუერთეთ თანაგრძნობა
დღეს ქართველებს, ჰირის მნახველს,
მოურწყევით ცრემლით კუბო
თქვენს ვარამის გამომსახველს.

ნურას ირცხვით, მაგ ძონძებში,
არც რამე გაქვთ აქ შესაშინი,
ჰკადრეთ, ენა გააგონეთ
მისგან განაშალაშინი.

„არ მომკედარა, მხოლოდ სძინავს“ —
უგალობთ შუბლ სხივოსანს,
თქვენგან მეტათ ეამება
დიდ აკაკის, ჩაგრულთ მეგოსანს.

ვ. ჭყონია.

სახელ-დახელო

კაი ხოუვა ამ წელს, კარგი წელი ეს დადგა.
ჯერ ისევ ახალ წლამდე ყურები გამოგვიქედეს:
თათარი მოდისო. ახალ წელს ქალაქში ჩამოვარო.

ვერ მივართვით გოზინაყი...

მაგრამ, თუმცა გოზინაყი შეგვრჩა, მაგრამ არა-
ყი არა გვექონდა — ერთმანერთისთვის ახალი წელი
მიგველოცნა და გამწარებული პირი გოზინაყით ჩა-
გვეკვლოზებინა.

არაყს ჯანი გავარდეს ღვინოც არ იშოვებოდა.
თუ ვინმე იშოვნა, ისიც სიფხიზლის მცველებმა და
დარაჯებმა წაართვეს. ზოგს პროტოკოლიც მიარ-
ტყეს ახალ წელს საჩუქრად.

არა, ეს დღესასწაულის შეცვლა რაღა იყო.
რაც თავი მახსოვს, მირჩმა 2 თებერვალს მომხდარა.
წელს არ ვიცი, როდის იქნება. ზოგმა 1 თებერ-
ვალს იღვესასწაულა, ზოგმა 2 თებერვალს, ზოგს
სულ გადავიწყდა — იყო წელს მირჩმა თუ არა.

ეს რაღაც სიზნორი ტიფია და ავადმყოფებს კი
არა, კარგა მყოფ ექიმებსაცა სპობს.

ღმერთო, შენ მიშველე..!

ზამთარიც რომ წელს ზამთარს არა გავს!.. ისე
გადის, რომ ქალაქში თოვლი თვალთ არ გვინა-
ხავს. მზე ისე კაშკაშებს, რომ მაისის დღე გეგონე-
ბა. თებერვალში რომ მაისი დადგეს, მაისში რაღა
იქნება?

დიდ მარხვაც რომ აღრე დაგვიდგა. გწყალობ-
დეთ დიდი მარხვა. ეს დალოცვილი, თუ გასამართა-

ხებელი ქალაქელი ვაჟები, ისე აძვირებენ სურსათსა და სანოვაგეს, რომ თქვენ მტერს... მგონია ასეთი დიდი მარხვა ჩემ დღეში არ შემიწახოს. ბატონო, ყველაფერს მამისისხლად ჰყიდიან და თუ ჯიბე არ მომდევს და ვერც ყველს იყიდი და ვერც კვერცხსა, რა ჯანდაბის ყველიერია! და თუ ვერც ხიზილაოს იყიდი, ვერც თევზსა, ვერც ღვინოს დაღვე, ამაზე კიდევ დიდი მარხვა ვაგონილა?!..

ვჰ, რა ვაეწყობა, ნათქვამია:

საწყალსა კაცსა ვინ მისცემს ალებს
 ლამეს ღვინოსა?
 პური სქამოს და წყალი სვას, დაწვეს
 და დაიძინოსა.
 ეშმაკის ფენი.

ორფეხა ობობები.

არა სახუმარო, არამედ ცხარე
 ტრემლით სატირალი.

(ძღუნად: ამას, ამას, ამას-ამას: ელოს, შელო-სა, ჰელოს, კესოს, ასისეს, კასინეს, ქრასტინეს, მკრინეს, ოლასს, სინასს, გოგუნას—დრაგუნას, ცაცას, ცუცას, ვარდოს, შარდოს, ახატელს ჩახატულს, ნანობს და უნობს, თითქმის მთელ საქალათს).

ამ დღეებში თქვენს უმორჩილესს მონას და ყოველივე თქვენი „კაპრიზების“ უსიტყვოთ აღმასრულებელს, პიტნას, ერთი წიგნი ჩამივარდა ხელში. ეს წიგნი შეიცავს 500 გვერდზე მეტს, კარგ ქალაღზე დაბეჭდილი, სუფთად არის გამოცემული და ღირს სულ რაღაც ერთი მანეთი და ერთი აბაზი; წიგნის სათაურია: „ცხოვრება და მეცნიერება“. შრომა მართლა და დიდათ სერიოზულია და დიდათ მიკვირს, რომ მთელი შრომა ეკუთვნის ქართველ სტუდენტობას... წიგნში ბევრი საყურადღებო წერილებია მოთავსებული მეცნიერებისა და ცხოვრების სხვა და სხვა დარგიდან, მაგრამ მათში ყველაზე მეტად ამ ეპოქაში ჩემს ყურადღებას იპყრობს სტუდენტ მიხ. ცეცხლაძის მეცნიერული, მაგრამ დიდათ გამაღვივებელი შრომა „სქესობრივი საკითხი“. იქნებ არაფრათ გეპიტნავებოდეთ, იქნებ კიდევ იწყინოთ და მეც და პატივცემული ავტორიც ორივე მიგვაწყველ-მიგვადუგო, მაგრამ მე მაინც ჩემსას არ დავიშლი და ერთ ადგილას ამ შრომიდან საესებით ამოვწერ და შენ გინდ წაიკითხე და გინდ ნუ. გურამიშვილმა სთქვა: „მე ეს ხილი საველეათ დიახ სწორეთ გავდეო, შენ თუ მრუდეთ გაივილი მე რაწყალში ვარდეო“. აი ეს ადგილიც:

„ობობებში სანტურესო მოფუნანს ვამჩნევთ: გარეგნობით მამლები მღვდლობითა სქესზე უფრო მამდროსა და ნაკლები ტანისანხე არიან, ღვლასი შესანანხე-

ნებლათ შათ შორის ხშირათ სემეგდრო-სხიციცხლო ომიც იმართება, მშენიერ არსების (ღვლასი) სიმბატია მას ეკუთვნის, ვანდ ომიდან გამარჯვებულა გამოვ, მაგრამ გავლასი თუ არა თავდავიწყების წუთი, ღვლასი მოუბრუნდება და შთანთქავს თავას შეუღლეს... ხშირად მამალი სხიციცხლოთ დარბას ღვლასი ტანზე და მას ვეებერთელა ფესებზე, ცდილობს რა, არმე დამაღლეს და გადაჩხეს თავის მოსიყვარულე შეუღლეს... ერთი შევეფეგარი იმასხე კი მოგვითხრობს, თუროგორ შთანთქავს ღვლასი თავისა სხიციცხლო, სწორეთ იმ დროს, როცა ის უმადლესი გრძნობით იყო გატაცებული და არ დანდალას სხესებით დამტკბარეოთ თავდავიწყების წუთით“.

როცა მე ეს ადგილი წავიკითხე, თვალ-წინ დამიღვა... (მაგრამ არ ვიცი ვაგებდო თუ არა ამისი თქმა, რაც იქნება იქნება ვაგებდავ, ან კი ვილასი და რილასი მეშინია, მე ხომ ტირაქში ვასული... ვარ). დიახ, თვალ-წინ დამიღვა ბევრი, ძლიერ ბევრი ორფეხა ობობა, რომელსაც სჯულიერი მეუღლე ეწოდება, ფერსა და უმარულს იცხებს, კორსეტს იჭირებს, მოღაზე ჩაცმა-დახურვა იცის, სიარულიც იცის, ცეკვაც და ტლინკვაც... ხო და რამდენი ვიცი, და განა მე ვიცი მარტო, იმდენი წელიწადი შენ გასძელი, რამდენი შენც იცოდე ასეთი მეუღლე, რომელსაც თავისი „ტარიელი“ ჯვარის წერის შემდეგ თუ საესებით არ შთაუნთქავს, სამაგიეროთ მთლად გადაუყლაპავს თავის ქმრის პირგონება, მისი მე, მისი ნება და ყველა ის, რითაც ამ „გაცნობამდი“ ამაყობდა მამრობითი სქესი... თუ არ გჯერათ, ამისი მაგალითები გოდრით მაქვს.

1

ვინ არ იცნობდა ჩვენ გიორგის... მისმა ლექსებმა ადრე მიიქციეს ყურადღება, მამედ დიდ იმედს ამყარებდენ. მის ლექსის ლამაზ რითმასთან ერთად, ის ტანითაც რითმოვანი იყო, გასათხოვარი ქალები იბნიდებოდენ... ჟორჯიკს ბევრი ეხრუკებოდა, მაგრამ ის გაურბოდა ცოქმრულ უღელს, ეშინოდა შებოქვის, მაგრამ ანიკომ ამოილო ნიშანში და შეფიცა, რომ ის პირიქით მის შემოქმედებითი ნიქს ხელს შეუწყობს, დაეხმარება, აამაღლებს... მოსტყუვდა გიორგი, დაუჯერა ევას და ქამა აკრძალული ხილი და დღეს... იმავე ანიკოს წყალობით გიორგი პრისტავი გახლავს... დიახ, ანიკოს არ ეყო პოეზია და იდეია, რადგან ეს არც ერთი საკეკლეუკოთ არ გამოღვა და იმდენი ეჩიჩინა მეუღლეს, რომ შემოქმედებითი კალმის მაგიერ ხელში ააღებია მათრახი და საპროტოკოლო კალამი. ანიკომ შთანთქავი ორგი და საუკუნოთ იყოს ხსენება მისი.

II

არც ლექსო იყო ურიგო ბიჭი. სემინარიაში სწავლობდა. ლიბერალობდა, აკრძალულ წიგნებს

კითხულობდა... სასულიერო სემინარიამ და სასულიერო პირების გაცნობამ ის დაარწმუნა, რომ ყველაფერი უბედურების მიზეზი სამღვდლოებაა და მანაც სავსებით შეიძლება ეს წოდება... სემინარია გაათავა და სოფლის მასწავლებლათ წავიდა, ფიცი დადო რომ მთელ მის სიცოცხლეში მასწავლებლობით სოფლისათვის ემსახურა... ცნობილი მასწავლებელი შეიქნა... გაიცნო სოფლის მასწავლებელი ქალი, მაზედ უფრო „მემარცხნე“, ლექსო მოიხიბლა: „აი ვისთან შეიძლება ცხოვრების მძიმე უღელი სწიოო“... გადასწყვიტა, თუ სონაც თანხმა იქნებოდა შეუღლებულიყვენ და ერთად ემსწავლებლათ... შეუღლდნენ...და დღეს ლექსო—ალექსი ბლადოჩინი გახლავთ, სონა კი ფოფოღია სოფიო...

და როცა სოფიოს ჩამრგვალებულ-ჩასუქებულ არსებას უცქერი და როცა ძველი ჩემი ლექსო ძველ მეგობრებს დარცხვენით და დამნაშავეს თვალთ გვიცქერის, მაშინ გუნებაში ვამბობ: „საწყალო ჩემო ლექსო, შენი იდეა სონამ შთანთქა მეთქი“. ღმერთმა განუსვენოს ლექსოსაც, არც ეგ ითქმის ცოცხალთა რიცხვში, მისი პიროვნება ვაჰქრა. სადღაა გატაცებული ლექსო, რომელიც ქვეყნის აბრუნდის გადმობრუნებას ცდილობდა, მოკვდა ლექსო, დღეს პანაშვიდის გადახდა რომ უნდოდეს და ვინმე ქვრივობლისათვის დრამა-ფეხლის პატიება, ამისინება-რთვა ფოფოღიდან უნდა გამოითხოვოს, ბლადოჩინათ ითვლება და სახლში კაბიანიარქიელი ყავს...

თუ არ დამეხსნებით, ამ ყლაპია ობობების ოინებს მომავალ კვირას კიდევ მოგახსენებთ.

პიტნა.

გურული სცენა.

იოსებ ქრისტემ თავისი კალთა უხვევისა ამ ჩვენს ქვეყანაში დეიბერტყო, გამიგონია ცხონებულ ბაბუიდან, დასურ თუ აგი ასე იყო, იმ დალოცვილს არ შეიძლება თლა მაშინ არ დეიბერტყო და და ერცახე ამ გაქვიერებული წელიწადიზა მიეტივბია? ჰვი დედასა გონჯათ წვიდა ძმავ საქმე. კბილზე დასაცხები აღარაფერია და რაღა მთხლეი ვაჰამო მტერ-მოყვრებს, ცოლ-შვილს. მთელი სოფელი ჩემ ჯიბესავით გამოხინკილებულია. ძაღლები დაწოლილი ყუფენ. თავები მოშინაურდენ. მხოლოთ არ მოშინაურდენ მაი ვასაყუყუავი ვაჰრები, ვასტეხიან თვალები და საცხა თუ კაპეიკი მუუმატეს იგინიაქანაი შაურს დააკვერბენ. ჩვენც რომ წივეჭყლიტებით თვარა ჰაი დედასა ერთი აგენის დახლში მანახვა ნეტაი მამუღალები. ანდაზა: „ზოგს ხუცესი უყვარს და ზოგს მისი ცოლიო“. აი მთავრობაც ჩემის აზრის ფოფოღიებისკენ ყოფილა, ხუცების ცოლებს ხუცებზე უფრო

უფროთხილდება. გამოუგზავნა ასიანები გეიხიზნეთო, კაი და ვითამ რას ფიქრობენ მაი ფოფოღიები, ჩვენი ცოლები რომ გაწყდენ და იგენი ვადარჩენ, ქვეყანას ეყოფიენ? მარტუაი დიაკვნები გამრავლდება ქვეყანაზე.

შენ ნუ ქსიტავ ბიძავ, ბრძოლის ვეღზე რომ არიან იგენმა იტიროს თვარაო, გეტყვის ზოგიერთი. მერე და ბრეყვებმა იგი კი არ იციან—იქინეი ყურუში რ-რ-რ, ხაპ დეიძ-ხებს და მორჩა ყოლიფერი, აქანაი კი—უნდა იფანცხალო მღულარეში ჩაყრილ კობორჩხალივით. ამ სალდათისას შემას უძგარუნე, იმ ზაპასისას ქელი ტრაქე, ამას წიეხმარე, იმას წიეხიდე, შინ მიხვალ და დატილული, აზლიბინებული ბღნები, აქეთ ცხვირ-წაშობილი ვაკაპასებული ქალი, ნასტაიში ვაინა თუ გინდა აქანაი გეიმართება, ველარც შტიქს მეიხმარ და ველარც ზარბაზანს. ან უნდა მეიწვა კული გეგენსავით, ანდა ქვაი გახვრიტო და ჩუტუნო პირში რაცხა.

არა, საყიდელიც რომ არ იზონება აგი თქვი თვარა ფული? ფული ბე! სიცოცხლე გაქ აგერ ხა, მომივიდეს—გოროდ ბათუმიდან, ღმერთმა ისე სამართლიანად მიმყოფა იქაური ტაბელჩიკები და სტარშების ოჯახი. აი მესმის ერთობა და ამხანაგობა. მე აქანაი ჩემი ბატონი შენ ხარ ნაცარში ბღღვირს ვაყენებდი და იგენი კი კი იქინეი თურმე ტაბელში მუშათ გვათვლიდენ და ასე თურმე ორმოცდა ათი ტლიკვი დღეი მიწერია, ორმოცდა ათი მანათი და ორმოცდა ათი აბაზი კაი ფარაა ძმავ, ბარე ათი დღის კიდო ჩემი გენისცეცხლი მკვდარი ძმის.

აი დედასა ჩავიჩხრიალვებ ჯიბეში ფულებს და მაშინ კი გამევიბეყები და ვავაძღებ ჩენს თამარასაც და მაშინ გვიყურეთ სეირს. მომიჭუჭუკუკებს, მუუ-ჭუჭუკებს, მომიჩოჩთება მუუჩოჩთები და ფეხებზე მკიღია ვაენი და მისი ძიძგინი, დუუკრავს ჩეგურე და მეც მუუღიღინებ ბოხი ხმით:

თლათ ქვეყანა ვისვარა დეისვარა, ვირია.
ტყვია, ცეცხლი, სისხლი, ცრემლი ყველა რაფერ შეირია!
ერთისთვის რაც დაღუბვაა მერორესთვის სეირია.

გუშინ ძმაი, დღეს სტრელაი, გამოსცვალეს ლოზუნგები! ოხ ქვეყანავ, წამებულო დანგრეულო როდის დგები? და ამ ლიღინში კიდევ ვავათოხარკებ ამ ზამთარს და მერე ალახ-ბილურ.

შხანკოლა.

მეზობლები.

ხშირად მეზობლები—მეგობრები არიან. დიდ მეგობრობას—კი ხან და ხან დიდი მტრობა მოსდევს, — ნათქვამია. ჯერ მეგობრებს ერთმანეთი უყვართ. უერთმანეთოთ ჭურს არ მოხდიან. ულოცავენ ერთმანეთს კალანდობას, ყველა დღესასწაულს. პატივობენ ერთმანეთს ნათლობაში, ქორწილში, ერთის სიტყვით, ღვინში და ქირში ადგებიან ერთმანეთს.

მაგრამ საკმარისია მეზობლებს ლაპარაკი მოუვიდეთ ან მიჯნაზე—ერთი გოჯი შენკენ გაგიწვიო, ან მეზობლის ღარი შეიპაროს ყანაში, ან მამალი დაეკარგოს მეზობელს... მშვიდობით მეგობრობა, მშვიდობით სიყვარულო...

ასტყდება მეგობრებ შორის შური და მტრობა, გაუთავებელი საჩივარი ერთმანეთზე, დაუსრულებელი ხეტიალი სასამართლოში. ერთი მეორეს ემუქრება:

— ჩოხას გაეხდი, მაგრამ მეზობელს არ დავჩაგვრინები.

მეორე ემუქრება:

— მაშ რაღა კაცი ვიქნები, თუ სულში ეგ საქმე არ მოვიგე.

დადიან სასამართლოში, ადვოკატებთან, ხარჯავენ ფულსა და სიხმარშიაც—კი იმას ხედვენ—მე გავიმარჯვე და მეზობელს თვალი დავთხარეო.

ასეა სახელმწიფოთა შორისაც.

რუსეთი და გერმანია მეზობლები არიან. ორასი წლის განმავლობაში მეგობრებიც იყვნენ. ერთმანეთს ყველაფერში ეხმარებოდნენ.

რუსეთი გერმანიას პურს უგზავნიდა, გერმანია კიდევ რუსეთს—რკინასა და ფოლადს. რუსეთი ხეტყეს უგზავნიდა გერმანიას, გერმანია—მშვენიერ როიალებსა და პიანინოს. რუსეთი უხვად უგზავნიდა გერმანიას საკვებს—კვერცხსა, ღორს, თევზს, ხიზილაღას, გერმანია გზავნიდა რუსეთში ახალ მოდის კაბებს, ხელთათმანებს, კალმებს, ყარანდაშებს, ქალღალღს, სურათებს, სათამაშოებს. რუსეთი უგზავნიდა გერმანიას შავ-ქვას. გერმანია აკეთებდა ზარბაზნებსა და ყუმბარებს და თავის მხრივ არ შურდა რუსეთისთვის შავი-ქვის სამაგიეროდ ტყვია-წამალი და ცხელი ნაცარი.

მერე დიდ მეგობრობას მოყვა დიდი სიძულვილი, შური და მტრობა

მტრობამ ომი გამოიწვია.

ეხლა რუსეთს გერმანიისთვის ლუკმა პური უშურს.

მილოცვის და მოკითხვის მაგიერად რუსეთი და გერმანია ერთმანეთს ყუმბარებს უშენენ.

იაპონია და გერმანიაც ერთ დროს დიდი მეგობრები იყვნენ, მაგრამ ევროპაში ატეხილმა ომმა ისინიც ერთმანეთს წაჰკიდა.

იაპონიამ გერმანიას ომი გამოუცხადა და კარგი ლუკმა წაართვა ჩინეთში...

ორი მეზობლის ჩხუბმა თითქმის მთელი ქვეყანა წასჩხუბოს ერთმანეთს.

მეზობლები ერთმანეთს გადაემტერნენ და ასტყდა მთელ ქვეყანაზე გაუთავებელი ზღვრა.

ღმერთია მოწამე, მე ჩემ მეზობლებთან არც დიდი მეგობრობა მქონია და არც მტრობა. ვიყავი ჩემთვის სულ განაბული, ჩემ ქერქში. მეგონა, მე არავინ მერჩის, მაგრამ, ვაი სულო!.. ისე დაერიგნენ ერთმანეთს, რომ ეხლა მეც მეშინიან. ნათქვამია—აქლემები წაიკიდნენ და შუაში კოხაკი გაეღიტესო.

მეც სწორედ ამისი მეშინიან—არ გამტყლიტონ...

კოხაკი.

სოფლელი ქალაქი

ბავშობისას ერთი ამხანაგი მყავდა სოფელში. ერთად ვსწავლობდით და ერთმანეთი გვიყვარდა. ამხანაგს დედ-მამა ადრე დაეხოცა. სკოლას თავი დაანება, ოჯახის მოვლა-პატრონობას მოკიდა ხელი, დაცოლ-შვილდა და სამუდამოდ სოფელში დაბინავდა. ისე გაატარა თვისი ცხოვრება, რომ ტფილისში ერთხელაც არ ჩამოსულა.

ზაფხულში ვეწვიე სოფელში, გავიხსენეთ ძველი მეგობრობა. წამოსვლის დროს ვთხოვე—ზამთარში ხომ ბევრი საქმე არა გაქვს სოფლად, მეწვიე ქალაქში, ბევრს რასმე სასიამოვნოს ნახავ, რაც არ გინახავს.

ეხლახან მეწვია მეგობარი. გამეხარდა. ქალაქი დავატარე და საღამოთი თეატრში წავიყვანე. მეგობარს წარმოდგენა ძლიერ მოეწონა. ანტრაქტის დროს დერეფანში დავსვირობდით.

ორი ახალგაზდა კაცი ერთმანეთს ელაპარაკებოდა. მეგობარი ყურს უგდებდა. მეც დამიძახა.

ერთი ეუბნებოდა მეორეს:

— მაშ ეგრე? ძლიერ ცუდათ არის საქმე?

— ძლიერ ცუდათ. არ ვიცი რა ვქნა... ერთი ყალბი ანდერძი, ორი კაცის მოკვლა და ერთიც დაზღვეული სახლის გადაწვა... ამ საქმეების მეტი ჯერ არ მაქვს. არ ვიცი, რა მეშველება...

ჩემი მეგობარი შიშმა აიტანა. ვკითხე—რა დაგეპართა?

მეგობარმა მკითხა: „ვინ არიან?“
გამეცინა.

ჩემო კარგო, ნუ გეშინიან, აქაური ახალ-
გაზდა ვეჭილები არიან.

მაღალი, მოსული კაცი ეუბნებოდა ტან-წერ-
წეტა ლამაზს ქალს:

— რატომაც არ მექნება ფული? ვაკოტრდება
კაცი—ჩემთან მორბის, მოუყვდება ვინმე და დასა-
მარხი ფული არა აქვს—ჩემთან მორბის, დღესასწაუ-
ლი დადგება—მე უნდა მომამუშუროს, სამსახურიდან
დაითხოვენ მე უნდა შემომტუროს. ერთის სიტყვით,
ვისაც გაუჭირდება რამე—ჩემი მსხვერპლია, ჩემ ბრკა-
ლებში უნდა ჩავარდეს, ყმად გავიხდი და ვთლი,
გატყავებ უბედურს...

ჩემი მეგობარი აღელდა. ვინ არისო,—მკითხა.
ეუპასუხე; ბანკიერია... თქვენში მეფაზეს ეძახიან.
შევედით თეატრის დარბაზში და დავსხედით.
ერთი კაცი ეუბნებოდა მეორეს:

— ჰო და მე დღეს სამი კაცი გავჭერი. მარ-
თალია, ერთი მოკვდა, მაგრამ ორი სიკვდილს გა-
დურჩება. ერთი კიდეც ორ თვეს იცოცხლებს.

მეორე კი, თუ კიდეც არ გავჭერი, ორ კვირაზე
მოკვდება...

მეგობარი შეშინდა. დაეშვიდებოდა: ნუ გეშინ-
იან—აქაური ეჭილები არიან, ხიურგები...

მეგობარი წამოხტა.

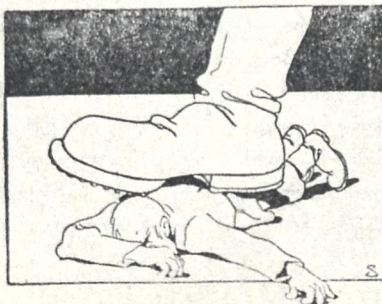
— არა ძმაო, მშვიდობით, აქ ვერ გაფჩერდები.
ამალამვე სოფელში მივდივარ. მეც უკან გავყვი მე-
გობარს.

ორი კაცი დაგვეწია. ერთ-მეორეს ეუბნებოდა:

— ისე გავსადე, ისე გავთათხე, შევარცხვინე,
თავს ლაფი დავასხი, მტკვარი ვერ გარეცხავს...

ეურნალისტები არიან,—წაფჩურჩულე მე-
გობარს. მაგრამ ყური ვინ დაგიგდო. ვახშამი არ
უქამია. გაქუსლა რკინის გზის სადგურზე და წა-
სვლის დროს მითხრა: „ფეხი მომტყდეს, თუ კიდეც
ტფილისში ჩამოვიდგო“.

ტფილელი.

ლექსები

(„მათრახის“ საკუთარ კორესპონდენტისაგან)

ბათომი. ჩვენი გასართობი ეს გახლავთ. ზღვის
კიდებე რომ კვამლს დაინახავთ, გაიმართება ნიძ-
ლვეცი: „გებენი“ მოდის თუ „ბრესლაუ“. სროლას
რომ დაგვიწყებს, მცოდნე კაცები ამბობენ: „გებე-
ნის“ ზარბაზნებიაო. ან კიდეც „ბრესლაუსი“. მერე
ყუმბარების ნაქუქებსა ვკრებთ და სახსოვრათ ვინა-
ხავთ.

ბოლო დროს ნიძლავი წავიხიდა, მტრის გემი
გამოჩნდა. ზოგი ამბობდა „გებენიაო“, ზოგი—
„ბრესლაუ“. ნამდვილად კი თურმე „მეჭიდიე“
ყოფილა.

ბაქო. ვაი თქვენი კორესპონდენტის ბრალი,
თორემ მდიდარ ბაქოელებს რა უჭირთ! ქვაცა აქვთ
და კაკალიც, ნავთიც და ბარკალიც. მდიდრები
მოსკოვსა და პეტრებუზში გაიხიზნენ. ჩინოვნიკებს
გამოუტყდადეს: ვისაც ცოლ-შვილი გყავთ, ფული
წაიღეთ ხაზინიდან და ცოლ-შვილი რუსეთში გაგ-
ზავნეთო. ორიოდ ჩინოვნიკი გაბრიყვდა. ცოლები
შერთეს და ხაზინას ფული მოსთხოვეს. მთავრობამ
უარი უთხრა. ეგ ჯერი არ არისო, ახალ ჯვარ და-
წერილებს ფულს არ ვაძლევთო. დადიან ეხლა ახ-
ლად ჯვარ-დაწერილნი ყურებ ჩამოყრილნი.

არღვანი. თქვენს მტერსა და დუშმანს, ჩვენ
რომ ეხლა საქმე დაგვემართა. მოვიდა თათარი—
აქედგან წავედით, წავიდა თათარი აქ მოვედით.
ხეტიალში ცხენი წავგვეტყა, სახლი დაგვეტყა. ერთის
სიტყვით, საითკენაც გავიქეცით, იქით წავიქეცით.

გორ. 11 იანვარი: გამოვიდა გაზეთი „ქართლი“.

12 იანვარი: გაზეთის „ქართლის“ გამოსვლა
რედაქციისაგან დამოუკიდებელ მიზეზებისა გამო
შეჩერებულია.

13 იანვარი: გამოვიდა ახალი გაზეთი „ახალი
ქართლი“.

14 იანვარი: „ახალი ქართლის“ გამოცემა შე-
ჩერდა.

15 იანვარი: გამოვიდა „განახლებული ახალი
ქართლი“.

26 იანვარი: „განახლებულ ახალ ქართლის“
გამოცემა დროებით შეჩერებულია.

წ თებერვალი: ნამდვილად შევიტყეთ, რომ
ხელ-ახლა გამოვა „უგანახლებულესი ახალი ახალი
ქართლი“.

დარუბანი. აქ სრული მშვიდობიანობაა. თა-
თარი და ლეკი ერთმანერთს ომის გამოცხადებას არ
უპირებენ.

ერევანი. დეპუტამ ამბავი მოიტანა: თათრები
მოდიანო—მცხოვრებნი გაიხიზნენ. დეპუტამ ამბავი

ოიტანა: თათრები წავიდნენო - გახიზნულები დაბრუნდნენ.

ვანი. ჯერ-ჯერობით არავინ იცის დანამდვილებით: ვანი სომხეთის ავტონომიის სატახტო ქალაქია, თუ ვანში ჯერ ისევ თათრის ფაშა ზის ტახტზე.

ზაქათალია. აქ სრული მშვიდობაა. ხბო და მგელი ერთად სძოვენ.

თელავი. დიდი ბედნიერება გვეწვია: ღვინო აღარავის მიაქვს და... ჩვენ თვითონ ვიახლებით მართალია, ფული მოგვაკლდა, მაგრამ... ხომ იცით, „ქართველს თუ ღვინო ბევრი აქვს, ყველა ფეხებზე ჰკიდია“.

იალბუზი იალბუზზე დასახლებულს „მათრახის“ კორესპონდენტს ძალი ვერ დაჰყვებს. ვარ აქ ჩემთვის არხეინად და ბედნიერად. ვერც თათარი ამოვა აქ და ვერც ყაზახი მოვა თათრის გასაძევად. ვარ და ბედნიერი ვარ...

წროვინციებიდან:

სოფ. ქვალონი. კვირას, 8 თებერვალს, დანიშნულია პანაშედი, ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ - გარდაცვლილ ქვალონის ბიბლიოთეკა-სამკითხველოს-სულის მოსახსენებლად.

ხობი. სამკითხველოს უკეთობა ეტყობა, სიციხემ უკლო. მაჯის ცემა ნორმალური აქვს.

ზუგდიდი. „მამულიშვილ ფედერალისტებს გადაუწყვეტიათ სამკითხველოს არ გამოუწეროთ გაზ. „ახალი-აზრი“, და ამ საშვალეებით ებრძოლონ მარქსის თეორიას.

იქიდანვე. სრული სამი დღე და სამი საათი შესრულდა, რაც „ბახუსისტს“ თავადებს არც ყავახანაში და არც გვასალიას სასტუმროში ჩხუბი არ აუტეხიათ.

იქიდანვე. რაკი ქუჩაში სიარული შეუძლებელია, დაბის „მამებს“ გადაუწყვეტიათ გამოიწერონ დანაკლიდან ომის გამო შეჩერებული შავი-ზღვის ფილმუკები.

ახალ-სენაკი ქალებმა შეამდგომლობა აღძრეს სადაც ჯერ არს; რაკი უმეტეს ნაწილი ახალგაზრდობისა ბრძოლის ველზეა გაწვეული, შემოღებულ იქნას ისლამის კანონები, რომ თითო ყმაწვილს ნება ჰქონდეს 3-4 ცალი იყოლიოს.

ზუგდიდი. წიგნის მაღაზიის პატრონ ადამიანს გადაუწყვეტია: თუ მისი მეზობელი ჩარჩი, თვითო-

ნაც ივაქროს წიგნის მაღაზიაში ჩარჩული საქონელით, რომ თავიდან აიცილნოს მოსალოდნელი კრიზისი.

პროვინციელი ჭინკა.
(შემდეგა შემდეგ)

მათრახი „პაგრომჩიკ“ გურულებს.

გაზ. „აზრის“ აზრიანმა კორესპონდენტმა თავისი ყურადღება მიაქცია და გამოაქვეყნა შემდეგი: ნაძირალ გურულებს უსარგებლია აქარის დღევანდელი უბედურებით და ურცხვით ძარცვავს უპატრონოთ მიტოვებულ აქარლების სახლ-კარსო, - მწარეთ გვაცნობებს გაზეთის მოამბე. ცხდია გათახსირება და სინილის-ნამუსს შებრალებაზე ხელის აღება ამაზე შორს არ წავა, მაგრამ სასიხარულოთ ეს მიგვაჩნია, რომ ამას ამქვადნებს თვით გურულები და იხვეწებიან: მაზინჯი შვილები გვირევიან, ხელ მრუდები და ვთხოვთ მოგვეშველოთ, დაგვიხსენით ამ არამზადებისაგანო. ჩვენ გვჯერა და გვწამს, რომ გურულები ლაგამს ამოსდებენ ამ ორფეხა-მხეცებს, აღმოაჩენენ დამნაშავეებს და მათ სამარცხვინო ბოძზე გააკრავენ, „ალაიაში გაარონიებენ“.

მართალია დღეს გურულებს ბევრი ფხიზელი ძალა აკლია, ბევრი გურიის საუკეთესო შვილი ბრძოლის ველზეა, მაგრამ ამით ნუ წათამამდებიან „ხულიგან-პაგრომჩიკები“, კარგად იცოდენ ამ ვაჟბატონებმა, რომ გურიაში ჯერ კიდევ არის სამისო ძალა, შეგნებული და ფხიზელი ელემენტები, რომ ამ ლამის გმირებს მოერიოს, ვირზე პირ უკუღმა შესვას და მათრახით ზურგი აუჭკრელოს... ჩვენც სიამოვნებით მივიღებთ მონაწილეობას ამ „მეომრების“ დასჯაში და „მათრახის“ ფურცლებზე „ჩავაფათრეთებთ“ ზურგზე ტამტ-კარდალ-საბან-ლიბგობ აკიდებულებს და იმდენს უტყუენებთ „მათრახს“, რომ სულ ვაი დედა მოვკვდი, მოვკვდიო იძახონ.

რიუა.

შეპითხვა

ჩოხატაური, ს — მელის.

ვიციტ, რომ სიმართლე გიყვართ და ისე მაგრაათაც, რომ მედიატორეთა განაჩენსაც აკრიტიკებთ და თვით მედიატორეებსაც სამედიატორო სამართალში იწვევთ, ამიტომაც ვენდობით თქვენს „კეთილ სინდისიერებას“ და ვთხოვთ გვიპასუხოთ:

1) ის ვინ იყო, ჩოხატაურიდან რომ შორეულ აღმოსავლეთისაკენ წავიდა, იქ ერთ ქალაქში „პიენია“ გახსნა და მეძვე ქალებთან ბუქნა-დავლურს უვლიდა?

2) ის ვინ იყო, რომ ლუდის „გატყბილება“ დასწამეს, ამხანაგები იქ დატოვა „სახელმწიფო ხარჯზე“ და თითონ კი იქიდან განერიჩა?

3) ის ვინ იყო თუთხმეტი კაცი და მეთექვსმეტე ერთი „ცნობილი“ პირი რომ შეაცდინა და სიმინდის თხოვნის ნაცვლად მედიატორეთა განაჩენზე პროტესტი განაცხადებინა?

4) ის ვინ არის, სხვის თვალში რომ ბეწვს

დვირეთ ხედავს და მის თვალში ამოსული „ხელფეხიანი“ მუხა ნემსათაც არ უჩანს?

ყველა ამ კითხვაზე თუ შესაფერ პასუხს გაგვცემთ, ჯილდოთ მიიღებთ წმინდა ადგილიდან გასაცოცხ ცოცხს.

აკეთელი.

წმინდი რედაქციას

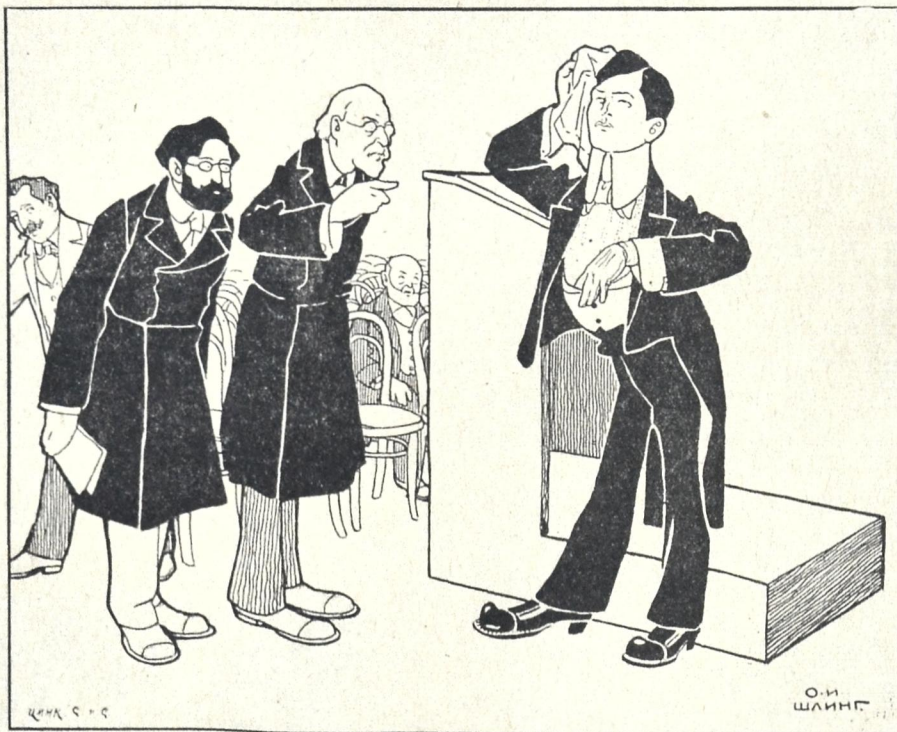
ბ-ნო რედაქტორო! ვთხოვთ დამიმოწმოთ, რომ თქვენი ჟურნალ „მათრახის“ მე-30 №-ში, „ბერიქედანის“ მიერ ხელმოწერილი კორესპონდენცია ს. ხვარბეთიდან მე არ მეკუთვნის და არც რაიმე დამოკიდებულება მაქვს თქვენთან.

პატივისცემით კესა, გ—ას, თოხაძისა.

ვამოწმებ, რომ ზემოხსენებული კორესპონდენტი კესა თოხაძისას არ ეკუთვნის და არც ჩვენს კორესპონდენტათ ითვლება.

„მათრახის“, რედაქცია

ცნობილი ლექტორი

— ვთხოვთ ეხლა გაააგები სიტყვებით აგვიხსნათ ლექციის შინაარსი.